

ПЪТНИКЪ И ЗМИЯ.

(Персийска приказка, изъ книгата:
„Гумайонъ — Наме“).



Беднажъ единъ пътникъ, който пътувалъ съ камила, стигналъ до едно място, къдъто по-рано е спиралъ керванъ и къдъто още се виждали слѣди отъ скоро кладенъ огънь. Силниятъ вѣтъ разнесълъ искри отъ угаркитъ наоколо изъ шубръците и дърветата, и всичко, даже и трѣвата, пламнало. А въ една шубръка се потайвала една змия. Да излѣзе отъ тамъ ѝ било невъзможно, и тя, въ смъртенъ ужасъ, очаквала всяка минута да изгори жива. Като съгледала пътника, тя почнала да го моли да я спаси отъ неизбѣжната смртъ. Пътникътъ билъ твърдъ жаловитъ човѣкъ. Като видѣлъ, какъ змията се извива въ прѣдсмртни мжки, съжалителъ се надъ нея и си рекълъ на ума си:

„Наистина, змията е врѣдна тварь и лукавъ врагъ, но тя сега се намира въ много опасно и крайно безпомощно положение. Трѣбва да има човѣкъ състрадание къмъ нея. На всѣки случай, като я освободя отъ смртната опасност, азъ не ще извѣрша нищо лошо“.

Тогава той зель своята торба, турналъ я на копието си, и протегналъ къмъ змията. А тя, щомъ съгледала торбата, веднага влѣзла въ нея и по тоя начинъ пътникъ успѣлъ напълно да изпълни своето добро намѣрение и да спаси зловрѣдното животно отъ явна смртъ.

Като изтѣрсилъ слѣдъ това змията изъ торбата, той ѝ рекълъ поучително:

— Знай, че азъ ей-сега те спасихъ отъ ужасна опасност и че отсега ти си длѣжна да считаши за своя свещенна обязаностъ да ми до-

кажешъ своята благодарностъ. Живѣй мирно и уединено въ нѣкое закътано мястенце и не се осмѣлявай да пакостишъ на когото и да било. Помни, че зловрѣдните твари сѫ прокълнати и отъ Бога и отъ хората и че тѣ не могатъ да мислятъ ни за Божя помощъ, ни за людско състрадание.

Но змията отговорила на присмѣхъ:

— Захвѣрли, моля те, тия глупави шаги. Каквото и да казвашъ, азъ нѣма да се махна отъ тука, докато не те отровя съ зѣбитъ си.

— Какви глупости говоришъ! — рекълъ пътникътъ. — Азъ се отнесохъ съ тебе състрадателно и милосрѣдно; азъ те спасихъ отъ грозна смртъ. Че ако да не бѣхъ азъ, ти щѣше жива да изгоришъ. А сега тѣй ли искашъ да ми се отплатишъ за моята доброта?

— Да, — отговорила змията, — ти, наистина, постжпи съ мене много благородно; но при все това, твоите разсѫждения сѫ крайно безосновни. Ти, не отричамъ, ми помогна, но нима ти не знаеше, че помагашъ на едно недостойно сѫщество. Нали ти добрѣ знаеше, че азъ съмъ пакостна тварь, че азъ съмъ изворъ на отрова. Да ужилвамъ всѣкого, който се приближи до мене, е мой природенъ нравъ. И ако ти, безъ